

2^η Έκθεση Ανταγωνιστικότητας της Κυπριακής Οικονομίας

Συνέντευξη τύπου

Λευκωσία, 25 Ιανουαρίου 2022

Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου - Αρμοδιότητες Συμβουλίου Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας Κύπρου

- Παρακολούθηση της εξέλιξης της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας και των παραγόντων που την επηρεάζουν σε συστηματική βάση.
- Διάγνωση των αδυναμιών, υποβολή προτάσεων για μεταρρυθμίσεις προς αντιμετώπιση των προκλήσεων για ανταγωνιστικότητα και αειφόρο ανάπτυξη.
- Ετοιμασία Έκθεσης Ανταγωνιστικότητας ανά διετία, ως κύριο αναλυτικό εργαλείο του Συμβουλίου που να περιλαμβάνει:
  - i. συγκριτική αξιολόγηση της ανταγωνιστικότητας και παραγωγικότητας της κυπριακής οικονομίας διεθνώς και έναντι επιλεγμένων χωρών,
  - ii. συμπεράσματα σχετικά με προβληματικές πτυχές και τους παράγοντες που τις επηρεάζουν, και
  - iii. εντοπισμό των τομέων προτεραιότητας για τους οποίους απαιτείται η λήψη μέτρων πολιτικής για αντιμετώπιση των προκλήσεων που έχουν εντοπιστεί.
- Ετοιμασία πρόσθετων εκθέσεων αναφορικά με συγκεκριμένες πτυχές της ανταγωνιστικότητας, για διαμόρφωση εισηγήσεων για πρακτικά μέτρα για την αντιμετώπιση των προκλήσεων.

Ανάπτυξη της Έκθεσης Ανταγωνιστικότητας

- Το 2019 ετοιμάστηκε η 1^η Έκθεση Ανταγωνιστικότητας από την ολλανδική εταιρεία συμβουλευτικών υπηρεσιών με χρηματοδότηση της ΕΕ.
- Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε την προώθηση της υλοποίησης των συστάσεων της Έκθεσης από τα αρμόδια Υπουργεία.
- Τα αποτελέσματα της 1^{ης} Έκθεσης Ανταγωνιστικότητας λήφθηκαν υπόψη στην ετοιμασία της Μακροπρόθεσμης Στρατηγικής για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη της Κυπριακής Οικονομίας.
- Η 2^η Έκθεση Ανταγωνιστικότητας εκπονήθηκε από το Πανεπιστήμιο Κύπρου (είχε ουσιαστική συμβολή και στην ανάπτυξη της 1^{ης} Έκθεσης μέσω συμμετοχής στην Καθοδηγητική Επιτροπή).
- Η 2^η Έκθεση επικαιροποιεί και επεκτείνει τα πορίσματα της 1^{ης} Έκθεσης και περιλαμβάνει νέα ενότητα για τις επιπτώσεις της πανδημίας του COVID-19.

Στόχοι της Έκθεσης

- Ολοκληρωμένη επισκόπηση της ανταγωνιστικότητας της Κυπριακής οικονομίας και των παραμέτρων που την επηρεάζουν.
- Χρήσιμο αναλυτικό εργαλείο για την αξιολόγηση της ανταγωνιστικότητας της Κύπρου σε σύγκριση με άλλες χώρες και το μέσο όρο της ΕΕ, αλλά και διαχρονικά.
- Εντοπισμός, αξιολόγηση και συστηματική παρακολούθηση των παραγόντων που επηρεάζουν την ανταγωνιστικότητα.
- Εντοπισμός των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και των βασικών προκλήσεων και παροχή κατάλληλων συστάσεων πολιτικής για την αντιμετώπιση των προβλημάτων ανταγωνιστικότητας.
- Χρήσιμο εργαλείο όχι μόνο για τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, αλλά και για σκοπούς ευρύτερου διαλόγου για θέματα ανταγωνιστικότητας και ανάπτυξης.

Ορισμός του όρου Ανταγωνιστικότητα

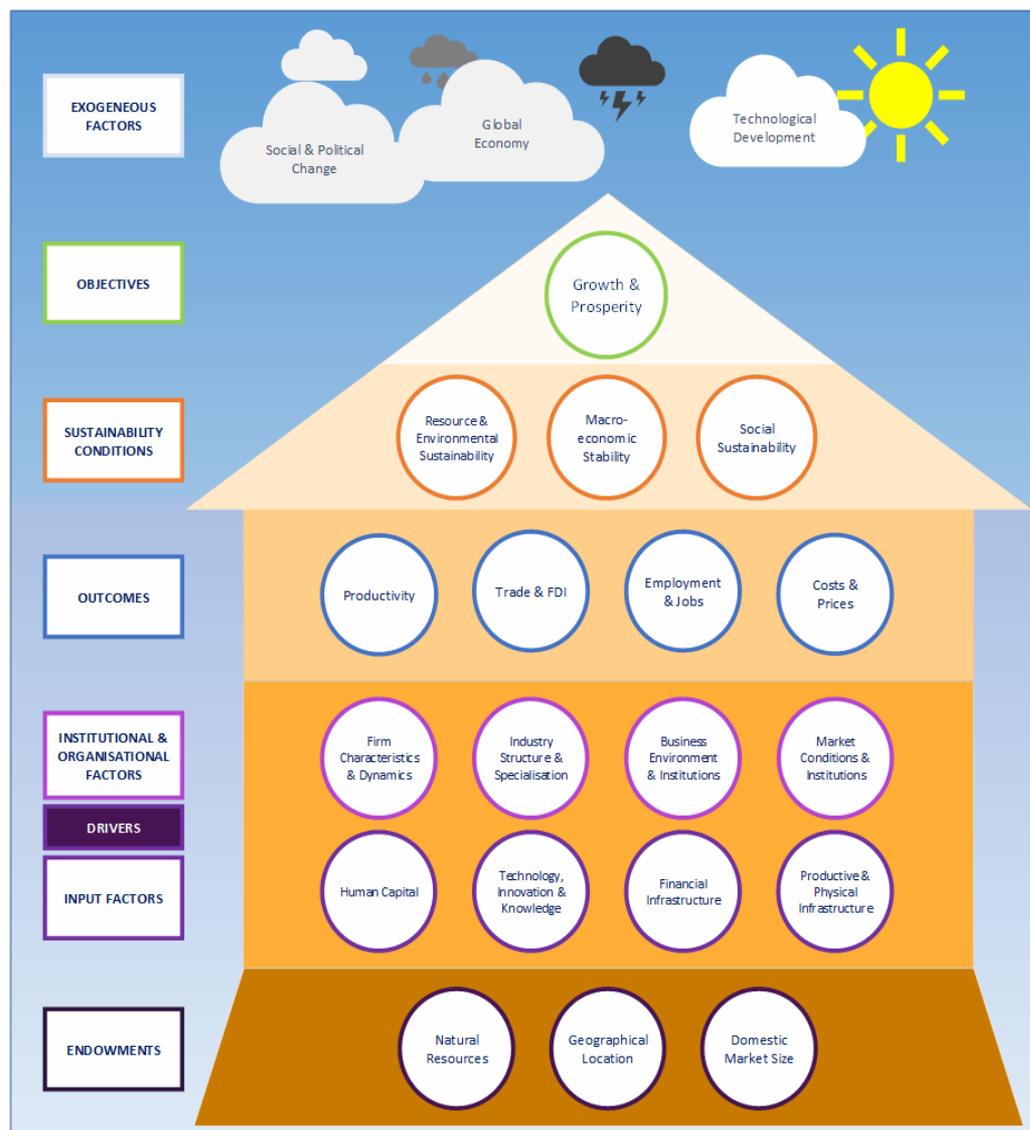

Ως εθνική ανταγωνιστικότητα νοείται το σύνολο των θεσμών, πολιτικών και άλλων παραγόντων που υποστηρίζουν τη δημιουργία αξίας από τις επιχειρήσεις μιας χώρας και, ως εκ τούτου, υποστηρίζουν υψηλά και αυξανόμενα επίπεδα διαβίωσης των πολιτών της σε βιώσιμη βάση.

- Ευρύς ορισμός της ανταγωνιστικότητας, ο οποίος περιλαμβάνει επίσης την κοινωνική και περιβαλλοντική βιωσιμότητα.
- Σύνθετη και πολυδιάστατη έννοια.
- Βασικό κριτήριο για την αξιολόγηση της βιωσιμότητας της ανάπτυξης μιας οικονομίας.
- Συνδεδεμένη με τη δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών για την ευημερία των πολιτών και των επιχειρήσεων σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα.

Το πλαίσιο της Ανταγωνιστικότητας

- **Στόχος:** Ανάπτυξη και Ευημερία.
- **Προϋποθέσεις:** Περιβαλλοντική, κοινωνική και μακρο-οικονομική βιωσιμότητα.
- **Δείκτες Αποτελεσμάτων:** Παραγωγικότητα, επενδύσεις, εμπόριο, απασχόληση, κόστος, τιμές.
- **Παράγοντες επηρεασμού:**
  - Θεσμικοί και οργανωτικοί παράγοντες (χαρακτηριστικά επιχειρήσεων, δομή οικονομίας, επιχειρηματικό περιβάλλον, συνθήκες αγοράς και θεσμικά όργανα).
  - Συντελεστές παραγωγής (ανθρώπινο κεφάλαιο, γνώση, τεχνολογία, καινοτομία, χρηματοπιστωτική υποδομή, παραγωγική υλική υποδομή).
- **Φυσικά χαρακτηριστικά:** φυσικοί πόροι, γεωγραφική θέση, μέγεθος εγχώριας αγοράς.
- **Εξωγενείς παράγοντες:** κοινωνικο-πολιτικές αλλαγές, διεθνής οικονομία.

Ανάλυση Δεικτών

Διεθνείς δείκτες κατάταξης της Ανταγωνιστικότητας

- WEF Global Competitiveness Report.
- World Competitiveness Ranking.
- WB Doing Business.

Εξειδικευμένοι Δείκτες

- Πέραν των 150 δεικτών.
- Eurostat & Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα.
- Άλλες διεθνείς στατιστικές πηγές όπως EU Justice scoreboard, GEM, Global innovation index, RIO JRC reports, EC digital scoreboard, κ.α.
- Ενσωμάτωση Δεικτών Μέτρησης Απόδοσης της Μακροπρόθεσμης Στρατηγικής Ανάπτυξης της Κυπριακής Οικονομίας.

Χώρες σύγκρισης

- ❖ Δανία
- ❖ Εσθονία
- ❖ Φιλανδία
- ❖ Γερμανία
- ❖ Ελλάδα*
- ❖ Ιρλανδία
- ❖ Μάλτα
- ❖ Ολλανδία
- ❖ Πορτογαλία
- ❖ Σλοβενία
- ❖ Ηνωμένο Βασίλειο
- ❖ Ισραήλ*
- ❖ EU28
- ❖ Ευρωζώνη*

*επιλεγμένοι δείκτες

Επιπτώσεις πανδημίας COVID-19

A. Βραχυπρόθεσμες οικονομικές επιπτώσεις πανδημίας

• **Οικονομική Δραστηριότητα:**

- Ύφεση της οικονομίας για 4 συνεχόμενα τρίμηνα - επανάκαμψη από Q2 2021.
- Ο τομέας Διαμονής και Τροφίμων πλήγηκε περισσότερο (μείωση της παραγωγής κατά 39.1% μεταξύ 2019 και 2020), μείωση στα έσοδα από τον τουρισμό κατά 85% το 2020 σε σχέση με το 2019.
- Στους μεγαλύτερους κλάδους σημαντική πτώση καταγράφηκε το 2020 σε σχέση με το 2019 στις Μεταφορές και Αποθήκευση (-10.4%), Κατασκευές (-6.4%) και Μεταποίηση (-6.3%).

• **Ανεργία/ποσοστό απασχόλησης:**

- Τα μαζικά μέτρα στήριξης που εφάρμοσε η κυβέρνηση κράτησαν υπό έλεγχο την αναπόφευκτη αύξηση της ανεργίας (2019: 7.1%, 2020: 7.6%) και τη μείωση της απασχόλησης (ποσοστό απασχόλησης 2019: 75.7%, 2020: 74.9%).

• **Δημόσια οικονομικά:**

- Μετατροπή του πλεονάσματος του προϋπολογισμού το 2019 (+1.5%) σε έλλειμα το 2020 (-5.7%) και αύξηση του δημόσιου χρέους από 94% το 2019 σε 118.2% το 2021.

• **Πληθωρισμός:**

- Η πανδημία προκάλεσε πτώση του επιπέδου των τιμών μέχρι το Φεβρουάριο 2021.
- Επανάκαμψη του πληθωρισμού από τον Μάρτιο 2021.
- Για την περίοδο Ιανουαρίου - Δεκεμβρίου 2021, υπήρξε αύξηση στο επίπεδο τιμών κατά 2.5%

Επιπτώσεις πανδημίας COVID-19

Β. Κοινωνικός αντίκτυπος

- Ανεργία/μείωση ωρών εργασίας.
- Επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης των νοικοκυριών.
- Επιδείνωση επιπέδου υγείας.

Γ. Μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα

- Η πανδημική κρίση ανέδειξε περαιτέρω την ανάγκη διαφοροποίησης της οικονομίας και ενίσχυσης της ανθεκτικότητας της (Μακροπρόθεσμη Στρατηγική Ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας).
- Αναβαθμισμένη χρήση της τεχνολογίας (π.χ. χρήση λογισμικών για διαδικτυακές συναντήσεις, διαδικτυακή διδασκαλία, διαδικτυακές αγορές κ.α.) αντικατοπτρίστηκε σε βελτίωση δεικτών καινοτομίας.
- Τυχόν συνέχιση της μείωσης αεροπορικών συνδέσεων και ροπής καταναλωτών για ταξίδια ενδεχόμενα να επηρεάσει αρνητικά τον τουρισμό.
- Αναβαθμισμένη χρήση της τεχνολογίας ενδέχεται να υποβαθμίσει το μειονέκτημα της απόστασης της Κύπρου από οικονομικά κέντρα ΕΕ και να ενδυναμώσει την δυνατότητα να μετατραπεί η Κύπρος σε ελκυστική χώρα για να ζει και εργάζεται κάποιος.

Διαπιστώσεις / συμπεράσματα Έκθεσης

- Η πανδημία COVID-19 ανέτρεψε μια πορεία βιώσιμων δημόσιων οικονομικών και χρηματοπιστωτικής σταθερότητας που ίσχυε κατά την περίοδο 2016-2019.
- Εφαρμόζονται μεταρρυθμίσεις που συμβάλλουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, προσέλκυση νέων επενδύσεων και διαφοροποίηση της οικονομίας, αλλά απαιτείται έμφαση στην αποτελεσματική υλοποίησή τους.
- Η Κύπρος αποδίδει αρκετά καλά σε διεθνείς κατατάξεις ανταγωνιστικότητας, χωρίς να είναι στις κορυφαίες θέσεις.
- Γενικά καλό επίπεδο θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου και συνθηκών αγοράς.
- Εν τούτοις, προκλήσεις σε σειρά επί μέρους τομέων που παρουσιάζουν αδυναμίες οι οποίες επηρεάζουν την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας.

Εισηγήσεις σε οκτώ τομείς για ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της κυπριακής οικονομίας

---

1. Προώθηση της επιχειρηματικότητας και ενίσχυση της δυναμικής ανάπτυξης των επιχειρήσεων.
2. Ενδυνάμωση επιχειρηματικών διασυνδέσεων και συνεργειών.
3. Ενίσχυση της υιοθέτησης ψηφιακών τεχνολογιών.
4. Βελτίωση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση.
5. Καλύτερη αξιοποίηση ανθρώπινου κεφαλαίου.
6. Βελτίωση της εξωτερικής συνδεσιμότητας.
7. Προσέλκυση άμεσων ξένων επενδύσεων.
8. Διαφοροποίηση της οικονομίας.

1. Επιχειρηματικότητα και δυναμική ανάπτυξης επιχειρήσεων

ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ
<ul style="list-style-type: none"> • Ελάχιστες μεγάλες επιχειρήσεις. • Περιορισμένες επιχειρηματικές υποδομές. • Χαμηλά επίπεδα δυναμικότητας και εξειδίκευσης. • Αδυναμίες γενικότερα για την επιχειρηματική δραστηριότητα, ειδικότερα σε σχέση με την εκτέλεση συμβάσεων και την έκδοση αδειών οικοδομής. • Απόδοση κάτω του μέσου όρου σε σχέση με την προστασία πνευματικής ιδιοκτησίας, τον περιορισμό της διαφθοράς και την αποτελεσματικότητα του κρατικού μηχανισμού. • Χαμηλό επίπεδο αποδοτικότητας δικαστικού συστήματος. • Χαμηλά επίπεδα έκφρασης φωνής και λογοδοσίας.	<ul style="list-style-type: none"> • Ανταγωνιστική και αποτελεσματική αγορά προϊόντων πάνω του ευρωπαϊκού μέσου όρου. • Χαμηλά επίπεδα δεσπόζουσας θέσης. • Ισορροπία μεταξύ εργασιακών δικαιωμάτων και ευελιξίας στην αγορά εργασίας. • Υψηλές επιδόσεις σε ότι αφορά την επίλυση της αφερεγγυότητας, την πληρωμή φόρων και την προστασία των δικαιωμάτων των επενδυτών. • Χαμηλοί φορολογικοί συντελεστές και φορολογική επιβάρυνση της εργασίας. • Μέτρια απόδοση στον δείκτη ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και σημαντικά καλύτερη του μέσου όρου απόδοση σε σχέση με τον δείκτη συμμετοχής στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση. • Αξιοποίηση άυλων περιουσιακών στοιχείων από τις επιχειρήσεις. • Υψηλές επιχειρηματικές επιδιώξεις. • Επιχειρηματική ανθεκτικότητα και προσαρμοστικότητα μετά την κρίση.

1. Επιχειρηματικότητα και δυναμική ανάπτυξης επιχειρήσεων - Συστάσεις για επικέντρωση μελλοντικών πολιτικών

Συστάσεις Έκθεσης 2019

- Περαιτέρω ενθάρρυνση και διευκόλυνση επενδύσεων σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας και καινοτομίας.
- Διασφάλιση συνεχούς παρακολούθησης των επιδόσεων και των δράσεων της επιχειρηματικότητας.

Συστάσεις Έκθεσης 2021

- Ανάπτυξη επιχειρηματικής κουλτούρας.
- Παροχή κοινωνικού δικτύου ασφαλείας για μείωση του κόστους αποτυχίας.
- Μείωση κόστους σύστασης επιχειρήσεων.
- Αναγνώριση και προβολή επιτυχημένων περιπτώσεων.
- Αύξηση χρηματοδότησης βασικής έρευνας.

2. Επιχειρηματικές συνέργειες

ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ
<ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη καινοτόμων επιχειρήσεων, επιχειρήσεων που στηρίζουν νέες ιδέες και που είναι διατεθειμένες να κατανείμουν την εξουσία. • Χαμηλές επιδόσεις στον δείκτη επιχειρηματικότητας.	<ul style="list-style-type: none"> • Ισχυρές και δυναμικές επαγγελματικές υπηρεσίες. • Ισχυρές ναυτιλιακές υπηρεσίες και τουρισμός. • Καλή απόδοση σε σχέση με το κόστος και τον χρόνο έναρξης επιχειρηματικής δραστηριότητας και το πλαίσιο αφερεγγυότητας.

2. Επιχειρηματικές συνέργειες - Συστάσεις για επικέντρωση μελλοντικών πολιτικών

Συστάσεις Έκθεσης 2019

- Υποστήριξη της ένταξης των κυπριακών επιχειρήσεων στα δίκτυα προμηθευτών μεγάλων διεθνών εταιρειών.
- Η σχετική υποστήριξη θα πρέπει να διαλαμβάνει την υποβοήθηση των επιχειρήσεων για θεσμοθέτηση και τη διατήρηση των διασυνδέσεων.
- Ενίσχυση της σύνδεσης και της συνεργασίας μεταξύ της επιχειρηματικής κοινότητας και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της έρευνας.
- Ενίσχυση του συντονισμού και αξιοποίησης των συνεργειών των δράσεων που προωθούν τις διασυνδέσεις και συνεργασίες των επιχειρήσεων.

Συστάσεις Έκθεσης 2021

- Αναθεώρηση θεσμικού πλαισίου για πανεπιστημιακούς τεχνοβλαστούς (university spin-offs).

3. Υιοθέτηση ψηφιακών τεχνολογιών

ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ
<ul style="list-style-type: none"> • Χαμηλά επίπεδα ψηφιακών δεξιοτήτων και ενσωμάτωσης ψηφιακών τεχνολογιών. • Περιορισμένη υιοθέτηση ψηφιακών τεχνολογιών από τον ιδιωτικό τομέα. • Περιορισμένες υποδομές ΤΠΕ και ανάπτυξη της ψηφιακής οικονομίας. • Μειωμένες ταχύτητες σύνδεσης και υψηλό κόστος χρήσης διαδικτύου. • Σχετικά χαμηλή κατάταξη στον δείκτη ψηφιακής ανταγωνιστικότητας.	<ul style="list-style-type: none"> • Ψηλές επιδόσεις τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. • Ψηλές ακαδημαϊκές ικανότητες τριτοβάθμιου επιπέδου. • Επιδόσεις ΜμΕ στην καινοτομία διαδικασιών και προϊόντων πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

Συστάσεις για επικέντρωση μελλοντικών πολιτικών - 2019

- Παροχή κινήτρων για τη ψηφιοποίηση σε βασικούς τομείς της οικονομίας.
- Ενίσχυση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης (σε όλα τα επίπεδα) στις ψηφιακές δεξιότητες.
- Γενικότερα, ενθάρρυνση της αύξησης των παραγωγικών επενδύσεων.

Συστάσεις για επικέντρωση μελλοντικών πολιτικών - 2021

- Εντατικοποίηση προσπαθειών για ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών.

4. Πρόσβαση στη χρηματοδότηση

ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ
<ul style="list-style-type: none"> Υψηλά επιτόκια δανεισμού για επιχειρήσεις. Έλλειψη πρόσβασης σε εναλλακτικές μορφές χρηματοδότησης, πέραν της τραπεζικής χρηματοδότησης, όπως μετοχικό κεφάλαιο.	<ul style="list-style-type: none"> Σταθεροποίηση χρηματοπιστωτικού τομέα μετά την κρίση. Πληθώρα τραπεζικών προϊόντων για υποστήριξη ΜμΕ, συμπεριλαμβανομένων των νεοσύστατων επιχειρήσεων. Ο εγχώριος δανεισμός προς τον ιδιωτικό τομέα μειώθηκε, αλλά παραμένει σχετικά υψηλός.

Συστάσεις για επικέντρωση μελλοντικών πολιτικών - 2019

- Ενίσχυση της διαθεσιμότητας και της πρόσβασης σε εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης.
- Δημιουργία ενός εθνικού ταμείου επιχειρηματικών κεφαλαίων.

5. Ανθρώπινο κεφάλαιο

ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ
<ul style="list-style-type: none"> • Χαμηλά επίπεδα συμμετοχής ενηλίκων στην εκπαίδευση. • Χαμηλά επίπεδα συμμετοχής στην επαγγελματική εκπαίδευση. • Χαμηλός αριθμός αποφοίτων στους κλάδους της επιστήμης και τεχνολογίας. • Υψηλός αριθμός ατόμων στο νεαρό πληθυσμό που εγκαταλείπει πρόωρα το σχολείο. • Χαμηλά επίπεδα ψηφιακών δεξιοτήτων. • Υψηλά επίπεδα αναντιστοιχίας δεξιοτήτων και υπερειδικευμένων εργαζομένων, σε σχέση με τις ανάγκες της αγοράς. • Χαμηλότερη μέση βαθμολογία PISA μεταξύ των χωρών αναφοράς.	<ul style="list-style-type: none"> • Καλά εκπαιδευμένο εργατικό δυναμικό. • Υψηλά ποσοστά αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. • Υψηλό επίπεδο κρατικών και ιδιωτικών δαπανών στην εκπαίδευση.

5. Ανθρώπινο κεφάλαιο - Συστάσεις για επικέντρωση μελλοντικών πολιτικών

Συστάσεις Έκθεσης 2019

- Παρακολούθηση και πρόβλεψη μελλοντικών αναγκών απασχόλησης.
- Αύξηση του αριθμού αποφοίτων τεχνικών και φυσικών επιστημών.
- Ενίσχυση εκπαίδευσης και κατάρτισης (σε όλα τα επίπεδα) σε σχέση με τις ψηφιακές δεξιότητες.
- Ενίσχυση εκπαίδευσης και κατάρτισης (σε όλα τα επίπεδα) για ενίσχυση της επιχειρηματικότητας.
- Ευθυγράμμιση των αποτελεσμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με τις τομεακές απαιτήσεις.
- Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της εκπαίδευσης και της παρακολούθησης των τάσεων αναφορικά με τις τομεακές ανάγκες σε δεξιότητες.

Συστάσεις Έκθεσης 2021

- Ενίσχυση ψηφιακών δεξιοτήτων εκπαιδευτικών.

6. Εξωτερική συνδεσιμότητα

ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ
<ul style="list-style-type: none"> • Περιορισμένη θαλάσσια και αεροπορική συνδεσιμότητα. • Χαμηλές επιδόσεις εφοδιαστικών υπηρεσιών. • Καθυστερήσεις στην παροχή ηλεκτρικής ενέργειας και ψηλό κόστος ηλεκτρισμού.	<ul style="list-style-type: none"> • Καλές οδικές υποδομές.

Συστάσεις για επικέντρωση μελλοντικών πολιτικών - 2019

- Διαμόρφωση μιας ενιαίας στρατηγικής συνδεσιμότητας και αξιολόγηση παροχής περαιτέρω κινήτρων για διεθνείς συνδέσεις.

7. Άμεσες ξένες επενδύσεις

ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ
<ul style="list-style-type: none"> • Σχετικά ψηλό κόστος διασυννοριακών συναλλαγών και διοικητικός φόρτος τελωνειακών διαδικασιών. • Χαμηλή ποιότητα ρυθμιστικού πλαισίου. • Απόδοση κάτω του μέσου όρου σε σχέση με την προστασία πνευματικής ιδιοκτησίας, τον περιορισμό της διαφθοράς και την αποτελεσματικότητα του κρατικού μηχανισμού.	<ul style="list-style-type: none"> • Ανταγωνιστική και αποτελεσματική αγορά προϊόντων πάνω του ευρωπαϊκού μέσου όρου. • Υψηλές επιδόσεις σε ότι αφορά την επίλυση της αφερεγγυότητας, την πληρωμή φόρων και την προστασία των δικαιωμάτων των επενδυτών. • Χαμηλοί φορολογικοί συντελεστές και φορολογική επιβάρυνση της εργασίας. • Νέα Στρατηγική της κυβέρνησης που στοχεύει στην μεταφορά κεντρικών γραφείων διεθνών επιτυχημένων εταιρειών στην Κύπρο.

7. Άμεσες ξένες επενδύσεις - Συστάσεις για επικέντρωση μελλοντικών πολιτικών

Συστάσεις Έκθεσης 2021

- Επικέντρωση στην προσέλκυση επενδύσεων με γνώμονα την αύξηση της παραγωγικότητας και τη δημιουργία υψηλής ποιότητας θέσεων εργασίας.
- Στόχευση στο επιχειρηματικό ταλέντο παρά στους εύπορους ιδιώτες.
- Ενίσχυση της εικόνας της Κύπρου ως ενός ελκυστικού προορισμού επιχειρηματικής δραστηριότητας.
- Ενίσχυση του ρυθμιστικού ελέγχου θεσμών και δραστηριοτήτων που επηρεάζουν την εικόνα της Κύπρου.
- Βελτίωση παροχής υπηρεσιών και υποδομών με γνώμονα την ενίσχυση της ποιότητας ζωής (σχολεία, υπηρεσίες υγείας, περιβάλλον).
- Μείωση γραφειοκρατίας και βελτίωση δικαστικού συστήματος.

8. Διαφοροποίηση της οικονομίας

ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ
<ul style="list-style-type: none"> • Μικρή και ανοικτή οικονομία, ευάλωτη σε εξωγενείς παράγοντες. • Επικέντρωση σε μικρό αριθμό οικονομικών τομέων. • Επικέντρωση οικονομικών σχέσεων σε μικρό αριθμό χωρών. • Επικέντρωση τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε φοιτητές από την Ελλάδα. • Τουρισμός κυρίως από Μεγάλη Βρετανία και Ρωσία.	<ul style="list-style-type: none"> • Μέσα από το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας η Κύπρος μπορεί να ενισχύσει την ανθεκτικότητα της.

Συστάσεις για επικέντρωση μελλοντικών πολιτικών - 2021

- Η Κύπρος χρειάζεται να αναπτύξει νέους τομείς της οικονομίας, οι οποίοι θα είναι συμπληρωματικοί προς τις υφιστάμενες οικονομικές δραστηριότητες (υγεία, τριτοβάθμια εκπαίδευση, εξειδικευμένοι, ελαφριά βιομηχανία και αγροτεχνολογία).
- Η Κύπρος χρειάζεται να αυξήσει τη διαφοροποίηση και την ανθεκτικότητα των υφιστάμενων βασικών τομέων της οικονομίας μέσω της διεύρυνσης και ποιοτικής διαφοροποίησης των εξωτερικών αγορών.

Ενέργειες Συμβουλίου ανά τομέα προτεραιότητας της Έκθεσης

Τομέας	Σχετικές ενέργειες Συμβουλίου
1. Επιχειρηματικότητα και δυναμική επιχειρήσεων	<ul style="list-style-type: none"> • Σύσταση πολιτικής για Κυπριακό Πρόγραμμα Επενδύσεων «Βιώσιμη ανάπτυξη μέσω παραγωγικών επενδύσεων», Ιανουάριος 2019. (Αφορά και τομέα 7). • Θέσεις του Συμβουλίου για την κατάταξη της Κύπρου στην Έκθεση «Επιχειρείν» (Doing Business) της Διεθνούς Τράπεζας, Ιανουάριος 2020. • Συμπερίληψη δράσεων στη Μακροπρόθεσμη Στρατηγική για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη της Κυπριακής Οικονομίας (και στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας).
2. Επιχειρηματικές συνέργειες	<ul style="list-style-type: none"> • Συμπερίληψη δράσεων στη Μακροπρόθεσμη Στρατηγική για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη της Κυπριακής Οικονομίας (και στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας).
3. Υιοθέτηση τεχνολογιών	<ul style="list-style-type: none"> • Συμπερίληψη δράσεων στη Μακροπρόθεσμη Στρατηγική για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη της Κυπριακής Οικονομίας (και στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας).
4. Πρόσβαση στη χρηματοδότηση	<ul style="list-style-type: none"> • Σύσταση πολιτικής για Δημιουργία Ταμείου Χρηματοδότησης Ιδίων Κεφαλαίων, Ιούνιος 2019. • Σύσταση πολιτικής για δημιουργία δεικτών τιμών ακινήτων στη βάση πραγματικών συναλλαγών, Οκτώβρης 2019. • Συμπερίληψη δράσεων στη Μακροπρόθεσμη Στρατηγική για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη της Κυπριακής Οικονομίας (και στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας).
5. Ανθρώπινο κεφάλαιο	<ul style="list-style-type: none"> • Συστάσεις Συμβουλίου για την ανάπτυξη της Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης, Ιανουάριος 2022. • Συμπερίληψη δράσεων στη Μακροπρόθεσμη Στρατηγική για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη της Κυπριακής Οικονομίας.
6. Εξωτερική συνδεσιμότητα	<ul style="list-style-type: none"> • Συμπερίληψη δράσεων στη Μακροπρόθεσμη Στρατηγική για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη της Κυπριακής Οικονομίας. • Μελέτη δεδομένων/αξιολόγηση υφιστάμενης κατάστασης.
7. Άμεσες ξένες επενδύσεις	<ul style="list-style-type: none"> • Συστάσεις για προσέλκυση ξένων ποιοτικών και παραγωγικών επενδύσεων, Νοέμβρης 2020.
8. Διαφοροποίηση της οικονομίας	<ul style="list-style-type: none"> • Συστάσεις για επίσπευση επαναλειτουργίας της κυπριακής οικονομίας και διαχείρισης των συνεπειών της πανδημίας του ιού COVID19, Απρίλιος 2020. (Αφορά και τομείς 1, 3, 5 και 4). • Συστάσεις για βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της γεωργίας, Οκτώβριος 2020. • Συμπερίληψη δράσεων στη Μακροπρόθεσμη Στρατηγική για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη της Κυπριακής Οικονομίας (και στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας).

Σας ευχαριστούμε για την προσοχή σας!

www.ecompet.cy